

7. Шершньова З. Є. Стратегічне управління [Електронний ресурс] / З. Є. Шершньова, С. В. Оборська. – Режим доступу: http://www.vuzlib.net/strat_upr/36.htm. – Назва з екрана.
8. Волинь : розвиток за рік. Статистично-інформаційний щорічник. – Луцьк : Луцька ДОО, 2014. – 89 с.
9. Волинь: розвиток за рік. Статистично-інформаційний щорічник. – Луцьк : Луцька ДОО, 2015. – 95 с.
10. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://voladm.gov.ua>. – Назва з екрана.

О. В. Шутко, студентка
Науковий керівник – **О. О. Тараненко**, к. е. н.
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі», м. Полтава
oltar23@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Індустрія туризму є важливою складовою економіки країни та виконує низку важливих соціально-економічних функцій. Тому забезпечення ефективності діяльності туристичних підприємств є актуальним завданням, вирішення якого потребує врахування особливостей функціонування сфери туризму.

Ефективність підприємства характеризує зв'язок між величиною отриманого результату його діяльності та кількістю інвестованих або витрачених ресурсів. Підвищення ефективності можна досягнути шляхом використання меншої кількості ресурсів для створення такого результату або за використанням такої самої кількості ресурсів чи більшого випуску з відносно меншою кількістю ресурсів для створення більшого результату.

Туристична індустрія є комплексною багатогалузевою системою, що включає підприємства різних видів діяльності, які тісно пов'язані між собою, оскільки кінцевим результатом їх діяльності є створення туристичного продукту. Виходячи з цього, ефективність діяльності кожного підприємства індустрії має кілька різновидів:

– економічна ефективність відображає відповідність витрат і результатів діяльності підприємства цілям та інтересам його учасників у грошовій формі;

- соціальна – відображає відповідність витрат і соціальних результатів діяльності підприємства цілям і соціальним інтересам суспільства;

- екологічна – відображає відповідність витрат й екологічних результатів інтересам держави і суспільства;

- інші види ефективності.

Оптимізація доходів, витрат і прибутку визначається доцільністю економічної поведінки туристичних підприємств. В сучасних економічних умовах туристичне підприємство має орієнтуватися на задоволення споживачів і організацію виробництва тільки тих видів туристичної продукції, які мають попит і можуть принести дохід, необхідний для поточної діяльності й подальшого розвитку.

У туристичній сфері, також як і в інших галузях, підприємства мають специфіку, що впливає з особливостей виробничого процесу, характеру вироблюваної туристичної продукції і послуг, фінансування, умов виконання робіт. Тому економічна ефективність туристичного підприємства залежить від наступних економічних показників: доходи від реалізації турпродукту; прямі та змінні витрати на виробництво турпродукту; маржинальний дохід від реалізації турпродукту; валовий прибуток; податки до бюджету; чистий прибуток від реалізації турпродукту. Ці результати діяльності туристичних підприємств є вихідною базою для оцінки її ефективності, система показників оцінки якої включає декілька груп:

- узагальнюючі показники ефективності діяльності – рівень задоволення потреб ринку, надання послуг на одиницю витрат ресурсів, прибуток на одиницю загальних витрат, витрати на одиницю послуг, рентабельність туристичного продукту чи надання послуг, частка приросту послуг за рахунок інтенсифікації діяльності;

- показники ефективності використання праці (персоналу) – темпи зростання продуктивності праці, частка приросту продукції за рахунок зростання продуктивності праці, зарплатомісткість одиниці продукту (послуги);

- показники ефективності використання основних та оборотних фондів – фондівддача, рентабельність основних фондів, фондомісткість одиниці продукту (послуги), оборотність коштів, рентабельність оборотних коштів, термін окупності вкладених інвестицій.

Позитивна динаміка цих показників має бути основним критерієм відбору заходів підвищення ефективності діяльності туристичних підприємств, під час розробки яких слід врахувати вплив наступних чинників:

- собівартість туристичного продукту;
- загальне становище на ринку туристичних послуг;
- пропозиція аналогічних послуг і попит на них;
- платоспроможність споживачів туристичного продукту;
- одержання запланованого прибутку та можливість використання цінових знижок.

Таким чином, забезпечення ефективного функціонування туристичних підприємств є важливим економічним завданням, вирішення якого потребує врахування особливостей діяльності у сфері туризму під час оцінки її ефективності та розробки заходів для її забезпечення.

*К. Б. Ямпольська, студентка
Науковий керівник – Д. І. Басюк, д. е. н., доцент
Національний університет харчових
технологій, м. Київ
yampolskaya.k@yandex.ua*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Тернопільщина має вигідне геополітичне положення та володіє значним туристично-рекреаційним потенціалом: сприятливими кліматичними умовами, рівнинними і передгірськими ландшафтами, багатством флори і фауни, спелеологічними ресурсами, наявністю практично всіх типів мінеральних вод, інших лікувальних ресурсів, розвинутою мережею транспортного сполучення, великою кількістю історичних пам'яток культури та архітектури. Це один з найекологічніших регіонів України. У ньому сконцентрована третина усіх замків нашої країни, а також всесвітньо відомі святині. Територією області проходять найважливіші міжнародні транспортні коридори. Але, незважаючи на величезний туристичний потенціал, у регіоні існує проблема незадовільного, невмілого використання потужних туристичних можливостей, низький рівень наявної та практично відсутність сучасної туристичної інфраструктури.